

TARPTAUTINĖS PASAULIEČIŲ PRANCIŠKONŲ ORDINO TARYBOS (CIOFS) PREZIDIUMAS

NUOLATINIO UGDYMO PROJEKTAS

MĖNESINIS DOKUMENTAS

2010 m. spalio mėn. Nr. 10 (Pirmieji leidimo metai)

I SKYRIUS: MĖNESIO TEMA

Siužetas II-4: Priklausymo Pasauliečių pranciškonų ordinui reikšmė

Emanuela De Nunzio, OFS (n. 14, 15)
Ewald Kreuzer, OFS komentarai ir išvados

Priklausymas ir misija. *Nuo savo susikūrimo Bažnyčia yra įsipareigojusi skleisti Jėzaus žinią: skelbti išganymą ir visą žmoniją kvieisti priimti šią meilės dovaną ir jungtis prie Dievo plano tampant gyvais Jo Bažnyčios nariais, išsibarsčiusiais po visą pasaulį.*

n.14. Būti atviram pasauliui. Mūsų globalizacijos epochoje Bažnyčia, tarsi pirmaisiais krikščionybės amžiais, turi užduotį iš naujo skelbti žmonėms Jėzaus žinią. Misijų laukas šiandien yra didžiulis; visuomenės paribių sluoksniai, aborigenų bendruomenės, miestų vargšai, emigrantai, pabėgėliai, nurašytieji... OFS ir kiekviena vietinė Brolija, ir kiekvienas pasaulietis pranciškonas privalo kaip „gyvieji Bažnyčios nariai“ tapti „liudytojais ir misijos įrankiais žmonių tarpe“, veikti pelnant pasitikėjimą. Iš pranciškonų laukiama dėmesio ir gailestingumo patiems silpniausiems. Bet dėmesio: daugelyje vyrauja idėja pagrindines jėgas skirti socialiniams uždaviniams vykdyti, o dalykai, liečiantys Dievą ir katalikų tikėjimą laikomi labiau privačiais ir ne tokiais pirmaeiliais. Tuo tarpu patirtis rodo, kad evangelizacija turi būti pirmoje vietoje, kad Viešpats Jėzus būtų pažintas, tikimas ir mylimas, o socialiniai dalykai tuo pat metu galėtų progresuoti, ir taip viskas būna suderinta. Socialinis veikimas ir Evangelija paprasčiausiai neatskiriami (iš Popiežiaus kalbos Ratisbonoje).

Judėkime į priekį skelbdami pasauliui Gerąją Naujieną žodžiu ir veiksmais, įsisąmoninę, kad esame nariai organizacijos, kuri neapsiriboja gailestingumo veiksmais. Esame pašaukti statyti naują bendrystės ir brolystės pasaulį, esame pašaukti kurti Dievo karalystę.

n.15. Naujos intervencijos ir veikimo formos. Jau tapo būtina *turėti socialinį – politinį ugdymą*. Reikėtų dar kartą paimti į rankas *Gaudium et Spes* ir peržvelgti jį jau vėlesnio mokymo, ypač Benedikto XVI enciklikos *Deus Caritas Est* antrosios dalies šviesoje. Laisvanoriško veikimo nereikia matyti kaip valstybės ar jos institucijų „skylių užkamšymo“, bet verčiau papildantį dalyvavimą, įnešant savąją dalį meilės civilizacijos statyboje (Benediktas XVI, Viena, 2007 rugsėjis).

Nuolat skirti dėmesį jaunimui, kuriam mesti ypatingi nestabilumo iššūkiai ir pavojai, būti pasiruošusiems konkretizuoti jų „drąsą gyventi ir veikti“ ir atsiliepti į jų poreikį būti lydimiems Kristaus Veido ieškojime.

Suprasti ekologiją. Kaip pranciškonai mes esame pašaukti statybai didžiulio pasaulio, į kurį visi galėtų patekti, kuriame būtų elgiamasi su pagarba kūriniui, tarpusavio meile ir teisingais santykiais, teikiančiais orų ir garbingą gyvenimą.

Ekumenizmas ir tarpreliginis dialogas yra būdai išgyventi tikėjimą ir ryšį su Jėzumi. Tai yra būti drauge su Juo maldoje, kurioje visi esame viena. Reikia išnaudoti konkrečias progas (kur tai įmanoma) melstis drauge ir rasti bendrų įsipareigojimų erdves kovoje su skurdu, už taiką, kūrinių

išsaugojimą, atsižvelgiant į aplinkybes ir etiką. Iškart galima drauge keliauti socialinio teisingumo srityje!

Dekretas *Missio ad Gentes* įtraukia į visų žemės tautų solidarų dalyvavimą kovoje prieš bet kokį asmens vertės pažeidimą. Pasauliečių pranciškonų misionieriškas įsipareigojimas niekada neturi apsiriboti tik pasaulinėmis misijų dienomis ar misijų finansiniu palaikymu...

Klausimai diskusijoms ir svarstymams Brolijoje

1. Kaip mes, pasauliečiai pranciškonai, galime kurti broliškesnę ir evangelinį pasaulį?
2. Kokias naujas veikimo formas turėtume panaudoti mums būdingai pranciškoniškai misijai?

II SKYRIUS: DVASINIS GILINIMASIS

Siužetas X: Švenčiame šventojo Pranciškaus charizmą: priklausymas svajotojų ir statytojų šeimai

Br. Amando Trujillo Cano, TOR

Yra gausybė leidinių apie Pranciškų iš Asyžiaus, parašytų nesuskaitomos daugybės asmenų, priklausančių visiškai skirtingiems kultūros, kalbų, ryšių ir kilmės laikotarpiams. Nežiūrint, kad jis pats save vadino „nemokša ir neapsišvietusiu“ (L3, 39), Pranciškus buvo pirmasis, aistringai aprašęs savo patirtį su Dievu, pripildžiusiu ir perkeitusiu jo gyvenimą, pašaukusiu jį ir įkvėptus jo pavyzdžio gyventi pagal Evangeliją. Kai kurie jo raštai, kurių pirmoji Saulės giesmė, buvo studijuojami Italijos mokyklose, nes Pranciškus buvo vertinamas kaip vienas iš italų kalbos žinovų. Per paskutinius keturiasdešimt metų pranciškoniškoji bibliografija žymiai išaugo, ir pranciškoniškų šaltinių kritinės studijos buvo išverstos ir publikuotos daugeliu kalbų. Šiuolaikinis susidomėjimas Šaltinių studijomis yra amžinos vertės ženklas Bažnyčiai ir šių laikų pasauliui apie šį spinduliuojantį Dievo dainių. Šiame straipsnyje mėginčiau priminti keletą Pranciškaus gyvenimo ir jo žinios bruožų, kurie ypač svarbūs šių dienų pranciškonams.

Pranciškaus atsivertimo kelionė prasidėjo kai Dievas, leidęs patirti žemiškosios šlovės troškimo žlugimą, pakvietė jį ieškoti didesnės garbės, būtent tarnavimo Jam. Tada, kontempliuodamas Švento Damiano bizantiškąją krucifiksą, jis išgirdo Kristaus kvietimą „atstatyti Jo namus, kurie virsta griuvėsiais“. Tai buvo kvietimas misijai, kuriai jis buvo išrinktas, tačiau dar ne iki galo aiškus. Šį pirmą kvietimą Pranciškus suprato „pažodžiui“ ir ėmė atstatinėti Šventojo Damiano koplyčią ir dvi kitas nedideles bažnytėles, bet jo evangelinis gyvenimas brolijoje paskatino platų Bažnyčios atsinaujinimą. Mūsų pranciškoniškas pašaukimas ir misija taip pat turi išsiskirti tikrame atsivertime Šventajai Dvasiai ir Jos veikimui mumyse kai mąstome kontempliuodami vargšą ir nukryžiuotą Kristų maldoje, liturgijoje ir mūsų gyvenimo įvykiuose. Tai tas pats Kristus, kuris nuolat kviečia mus atkurti, pagerinti ir atnaujinti tikinčiųjų bendruomenę, visuotinį išganymo sakramentą. Bažnyčia, kuriai mes priklausome po mūsų pašventinimo per krikštą, visada buvo palaiminta ir įvairiais būdais puolama. Pranciškonai pasauliečiai yra pašaukti būti aktyviais vienydamiesi su hierarchija, „palaikydami pasitikintį ir atvirą apaštališko kūrybiškumo dialogą.“ (OFS Regula, 6b)

Savo Testamente Pranciškus mums sako, kaip viskas prasidėjo, kai Viešpats nuvedė jį pas raupsuotuosius, kuriais jis iš visos širdies rūpinosi. Ši patirtis giliai jį palietė ir perkeitė jo požiūrį į atstumtuosius. Veiksmingai mylėti ir tarnauti vargšams, ligoniams, engiamiems visada buvo jo istorijos dalimi ir būdinga daugybei Pranciškonų ordino narių ir esybių. Mūsų bendrystės epochoje, kai dauguma žmogiškų būtybių gyvena varge ir skurde, visi Pranciškonai yra pašaukti būti Dievo užuojautos ir gailestingumo ištikimais liudytojais visiems, ypač mažiausiems. Tame pačiame Testamente Pranciškus, „kai Viešpats man davė brolius“, mini gavęs apreiškimą, kad privalo gyventi „vien šventąja Evangelija“. Mūsų visuomenėje, pažymėtoje stipriai augančio individualizmo ir socialinio susiskirstymo, Pranciškonai vėl kviečiami išvysti savo brolius ir seseris

kaip Dievo dovaną, o ne kaip priešus ar kliūtis saviems planams. Daugybė mūsų laikų vyrų ir moterų priversti gyventi be žmogiško atsako ir ieško tikros brolystės ir vienybės prasmės mūsų nuasmenintame metropolyje. Esame gavę brangią dovaną, kurią turime saugoti ir dalintis su mūsų laikų žmonėmis (OFS Regula, 13). Natūrali tikėjimo, Pranciškaus brolystės išdava buvo jo sugebėjimas visoje kūrinyje matyti brolius bei seseris, to paties galingojo Dievo vaikus. Mūsų moderniais laikais jo palikimas įkvėpė daugelį Pranciškonų aktyviai įsipareigoti taikai, teisingumui ir kūrinių apjungimui. „*Mano broliai, pradėkime tarnauti Viešpačiui, nes iki šiol nepadarėme nieko didingo!*“

Klausimai diskusijoms ir svarstymams Brolijose

1. Ką turi daryti mūsų Brolija, kad taptų artimesnė pranciškoniškiems Šaltiniams?
2. Kaip Dievas panaudojo mano giliausius įkvėpimus ir laimės troškimą?

III SKYRIUS: BAŽNYČIOS SOCIALINIS MOKYMAS

II: Bažnyčios socialinio mokymo santrauka

Br. Amando Trujillo Cano, TOR parinktos ištraukos ir klausimai

Skirsnis 7 iš 9: Solidarumo principas

a) Reikšmė ir vertė

192 *...Tarpusavio priklausomumo ir jo pastovaus plitimo bei stiprių skirtingumų fenomenas atkakliai laikosi visame pasaulyje tarp išsivysčiusių ir esančių vystymosi kelyje šalių, kuriose taip pat pilna įvairių išnaudojimo, priespaudos ir korupcijos būdų, kurie neigiamai veikia vidinį ir tarptautinį daugelio valstybių gyvenimą. Asmenų ir tautų tarpusavio priklausomumo procesų greitėjimas taip pat turi būti lydimas intensyvėjančio etinio-socialinio įsipareigojimo, kad būtų išvengta nelaimingų ir lemtingų padarinių visos planetos teisingumui.*

b) Solidarumas kaip socialinis principas ir moralinė vertybė

193 *Nauji tarpusavio priklausomybės saitai tarp individų ir tautų privalo virsti tikro etinio-socialinio solidarumo ryšiais, ir tai yra moralinis reikalavimas, būdingas visiems žmogiškiems ryšiams. Šiam tikslui „nuodėmės struktūros“, vyraujančios tarp asmenų ir tautų, turi būti peržengtos ir pakeistos solidarumo formomis [...] Solidarumas yra visiškai tikra moralinė vertybė, o ne užuojautos sentimentų pakilimas ar paviršutiniškas švelnumas tokiai daugybei artimų ar tolimesnių asmenų, kenčiančių blogi. Priešingai, tai yra tvirtas ir ištikimas apsisprendimas darbuotis dėl bendrojo gėrio; tai reiškia visų ir kiekvieno gėriui, nes visi mes tikrai esame atsakingi už visus.“ Solidarumas pakeliamas į fundamentalios socialinės vertybės lygį ir vykdomas teisingumo pakopoje, įsipareigojime pastangoms artimo gėriui ir esant pasiruošus, pagal evangelinę ištarbę, „savęs netekti“ dėl kito ir „jam tarnauti“ vietoj jo išnaudojimo ir savo naudos siekimo (plg. Mt 10, 40-42, 20:25; Mk 10, 42-45; Lk 22, 25-27).“*

c) Solidarumas ir bendras žmonių tikėjimas

194 *Socialinės doktrinos apie solidarumą žinia suteikia akivaizdumą tarpinių ryšių, egzistuojančių tarp solidarumo ir bendro gėrio, solidarumo ir visų gėrių universalios paskirties, solidarumo ir žmonių bei tautų lygybės, solidarumo ir taikos pasaulyje...*

195 *Solidarumo principas įtraukia ir tai, kad mūsų laikų žmonės sąmoningiau suvokia skolą visuomenei, kuriai priklauso...*

d) Solidarumas gyvenime ir Jėzaus Kristaus žinia

196 *Nurodytos perspektyvos neįveikiama viršūnė yra Jėzaus iš Nazareto gyvenimas, Žmogaus naujo, solidaraus su visa žmonija iki „kryžiaus mirties“ (Fil 2, 8) [...] Jame ir jo dėka socialinis gyvenimas taip pat gali būti vėl atskleistas su visais savo prieštaravimais ir dviprasmiškumais, kaip gyvenimo ir vilties vieta, tuo labiau, kad ženklina malonę, kuri yra galutinai atverta visiems ir kuri kviečia labiau pakylėto ir įpareigojančio dalijimosi būdams. Dėka Jėzaus iš Nazareto prieš visų žmonių akis suspiando solidarumo ir gailestingumo ryšys, apšviečiantis visą jų prasmingumą.* [...] Todėl ateitis nebėra tik žmogiškoji būtis su visų teisėmis ir lygybe visų atžvilgiu, bet ji tampa Kristaus krauju atpirktu gyvuoju Dievo Tėvo paveikslu ir nuolatinio Šventosios Dvasios veikimo objektu. Taigi turi būti mylimas, net jei tai yra mūsų priešas, ta meile, kuria jį myli Viešpats...

Klausimai diskusijoms ir svarstymams Brolijose

1. Kokią pažangą gali daryti mano Brolija, keisdama „užuojautą nelaimingiesiems“ į „įsipareigojimą didesnei bendrystei“?
2. Kaip Jėzaus Kristaus gyvenimas ir jo žinia reikalauja iš manęs ir mano Brolijos „labiau išvystytų ir įsipareigojančių dalijimosi formų“?